

MODERN GREEK A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)

Lundi 19 mai 2003 (matin)

Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Σχολιάστε ένα από τα παρακάτω κείμενα

1α:

Ανθρώπου πλάνητος η ψυχή μου, εν τούτοις πολλά χρόνια τώρα κόλλησα στην Αθήνα. Στην ίδια συνοικία, ακόμα και στην ίδια γειτονιά αν υποθεθεί ότι η πολυκατοικία είναι μια μικρή γειτονιά.

5 Ακόμα κυνηγώ την ξεγνοιασιά και δεν έχει γούστο να 'σαι στους δρόμους χωρίς τη συντροφιά της.

Το μόνο που κατάφερα είναι να 'μαι ανά πάσα στιγμή έτοιμος δίχως πράγματα και δίχως δεσμούς.

Η πολυκατοικία είναι ένας ιδανικός μεταβατικός σταθμός, χωρίς την παγωνιά του ξένου και την υποχρέωση του οικείου.

10 Μια συμπαθής αμηχανία ρυθμίζει τις σχέσεις των ενοίκων στα καθημερινά διλήμματα των διασταυρώσεων.

Καμένοι από την επαρχία οι περισσότεροι δεν πολυθέλουν να μεταφέρουν τις συνθήκες της στην Αθήνα.

15 Δεν θα πιούνε καφέ μαζί και δεν θα προσκαλέσουν για επίσκεψη, παρά μόνο σποραδικά και χωρίς συνέχεια.

Αλλά όμως τα σώματα δεν μπορούν εύκολα να λησμονήσουν τα νυχτέρια και τα τραγούδια, τις πλαγιές και τους χορούς, τα φιλήματα και τη στρωματσάδα. Όπου αγγίζουν, όπου ακουμπάν, όπου κοιτούν, αποθέτουν κι ένα κομμάτι από εκείνη τη ζωή.

20 Πολλά θα είχαν να πουν τα πόμολα, οι τοίχοι, το ασανσέρ, η εξώθυρα, οι σκάλες. Και αγάλια αγάλια με βήματα και με βλέμματα, με φωνούλες και μ' αναστεναγμούς, υφαίνεται ένα ζεστό κουκούλι που περιβάλλει την πολυκατοικία. Είναι σαν να μένεις με μια αγαπημένη πολυμελή, αλλά πολύ διακριτική οικογένεια.

25 Απ' τη στιγμή που θα διαβείς την πόρτα της εισόδου είσαι σε φίλιο έδαφος. Αν μάλιστα ο πολλά μέτρα προπορευόμενος τής έδωσε μεγαλύτερη ώθηση για να την προλάβεις και αν μάλιστα είναι απ' αυτούς που δεν πολυχωνεύεσαι τότε χαμογελάς αθέλητα.

30 **Η** πάνω απ' τη δική μου γκαρσονιέρα, όλο νοικιάζεται και ξενοικιάζεται. Η τελευταία ενοικιάστρια έκανε γνωστή την παρουσία της αμέσως. Κατά τις πεντέμισι τ' απόγευμα έβαζε το πικάπ της στη διαπασών. Ήτανε καταχείμενο και έβαζε συνήθως ωραία καλοκαιρινά τραγούδια. Τα αγαπημένα της ήταν λαϊκές μπαλάντες του '60 και του '70. Αλλά δεν με άφηνε να τα απολαύσω για πολύ γιατί έπαιζε με την ένταση. Ξαφνικά τη δυνάμωνε πάρα πολύ και πάλι ξαφνικά την ελάττωνε και τέντωνες τ' αυτιά σου.

35 Και επίσης όσο ξαφνικά άρχιζε το πρόγραμμα, τόσο ξαφνικά το σταματούσε. Εκεί που σιγοτραγουδούσες ένα τραγουδάκι, σ' ένα γλυκό του μέρος χραπ το 'κοβε βάνουσα.

40 Ένωθα την πολυκατοικία να δυσανασχετεί, αλλά κανείς δεν έβγαινε να φωνάξει και δεν φαντάζομαι να 'ταν από δειλία, όσο από συστολή, διακριτικότητα και φιλελευθερία.

Εχθρικός γινόμουν κι εγώ καμιά φορά που έβαζε άτεχνα ψευτολαϊκά, ευτυχώς σπάνια. Αυτά τα έβαζε στην πιο υψηλή ένταση. Μου ερχόταν να βγω στο μπαλκόνι και να της φωνάξω «ε, πιο σιγά».

- 45 Τώρα φανταστείτε σκηνή. Να βρέχει έξω, να 'σαι σ' ένα όνειρο –μακρινός απόηχος από ψιλόηχες καμπανούλες της νιότης– και να σε ξυπνάει ένα τραγουδάκι της ίδιας υφής. Να σηκώνεις απ' το πάτωμα τον μισοτελειωμένο καφέ στο πλαστικό, να κάθεσαι στον αγκώνα πλαγιαστός και να καπνίζεις αργά.

- «Όλα έπρεπε να 'ρθουν καθώς ήρθαν
50 οι ελπίδες και τα ρόδα να μαδήσουν
βαρκούλες να μου φύγουνε τα χρόνια,
να φύγουνε, να σβήσουν»

να έρχονται από ψηλά σαν βάλσαμο οι νότες και τα λόγια.

Δεν είχε τύχει ακόμα να τη συναντήσω αλλά ήταν ευεξήγητο.

- 55 Με σταμάτησαν σ' ένα πηγαδάκι της εισόδου μια φορά και μεταξύ άλλων έμαθα ότι δούλευε νύχτα σε μπαρ.

Είχαν μαζευτεί για να αποφασίσουν τι θα κάνουν με τη δυνατή μουσική.

«Κάτι πρέπει να κάνουμε αγαπητέ.

Εσάς δεν σας ενοχλεί;»

- 60 Απέφυγα να τους πω.

Εν πάση περιπτώσει φαίνεται πως της μίλησαν, γιατί απ' την άλλη μέρα βουβάθηκε το πικάπ της.

Και την άλλη μέρα και την άλλη.

Επιτέλους όμως κάποτε διασταυρωθήκαμε στην είσοδο.

- 65 Είχε μεγαλούτσικη ίσια μύτη και τρυφερό λατινικό πηγούνι που τονίζονταν από κάτι ασυνήθιστα μαύρα γυαλιά.

Το πρόσωπό της είχε πολλές αξιοφίλητες κόχες· λίγο σαν μορτάκος.

Είχε φαινομενικά απρόσιτο, αδιάφορο και λίγο προσβλητικό ύφος, που όμως αναιρούσε μια διάχυτη μελαγχολία που την περιέβαλλε. Αλλά κι αυτήν με τη σειρά της, την αναιρούσε ένα πολύχρωμο ντύσιμο.

- 70 Ένα μικρό λούνα παρκ.

Σωτήρης Δημητρίου,
από το διήγημα: *Κατά τις πεντέμισι*, 1997.

* Σχολιάστε τις σκέψεις και τα αισθήματα που περιγράφονται στο παραπάνω κείμενο.

* Ποια είναι η στάση του αφηγητή απέναντι στην ζωή της πόλης και της πολυκατοικίας;

* Πως ερμηνεύετε τη στάση του αφηγητή απέναντι στην ενοικιάστρια που έβαζε τη μουσική;

* Σχολιάστε τη γλώσσα και το ύφος του αποσπάσματος.

1β:

ΤΑ ΑΝΤΙΚΛΕΙΔΙΑ

Ἡ Ποίηση εἶναι μιὰ πόρτα ἀνοιχτή.
Πολλοὶ κοιτάζουν μέσα χωρὶς νὰ βλέπουν
τίποτα καὶ προσπερνοῦνε. Ὅμως μερικοὶ
κάτι βλέπουν, τὸ μάτι τους ἀρπάζει κάτι
5 καὶ μαγεμένοι πηγαίνουνε νὰ μποῦν.
Ἡ πόρτα τότε κλείνει. Χτυπᾶνε μὰ κανεὶς
δὲν τοὺς ἀνοίγει. Ψάχνουνε γιὰ τὸ κλειδί.
Κανεὶς δὲν ξέρει ποιὸς τὸ ἔχει. Ἀκόμη
καὶ τὴ ζωὴ τους κάποτε χαλᾶνε μάταια
10 γυρεύοντας τὸ μυστικὸ νὰ τὴν ἀνοίξουν.
Φτιάχνουν ἀντικλεῖδια. Προσπαθοῦν.
Ἡ πόρτα δὲν ἀνοίγει πιά. Δὲν ἀνοιξε ποτὲ
γιὰ ὅσους μπόρεσαν νὰ δοῦν στὸ βάθος.
Ἴσως τὰ ποιήματα πὸν γράφτηκαν
15 ἀπὸ τότε πὸν τελειώνει ὁ κόσμος
εἶναι μιὰ ἀτέλειωτη ἀρμαθιὰ ἀντικλεῖδια
γιὰ ν' ἀνοίξουμε τὴν πόρτα τῆς Ποίησης.

Μὰ ἡ Ποίηση εἶναι μιὰ πόρτα ἀνοιχτή.

Γιώργης Παυλόπουλος,

ἀπὸ τὴν ποιητικὴ συλλογὴ *Τα ἀντικλεῖδια*, 1988.

- * Σχολιάστε τὸν τίτλο τοῦ ποιήματος σὲ σχέση με τὸ περιεχόμενο.
- * Πῶς ἐρμηνεύετε τὸν τρόπο με τὸν ὁποῖο ὀρίζεται ἡ ποίηση;
- * Ποια εἶναι τὰ σημαντικότερα στοιχεῖα τῆς τεχνικῆς τοῦ ποιήματος;
- * Τι σας ἐντυπωσίασε περισσότερο σ' αὐτὸ τὸ ποίημα; Περιγράψτε τὶς ἀντιδράσεις σας.